

@-bulletin Gentle Teaching

maart 2012

Stichting Gentle Teaching

Bremmerlaan 3, 3431 GV Nieuwegein
Tel. 030 2938878 / 0655161136
e-mail info@gentlelearning.nl
website: www.gentlelearning.nl

Dit bulletin is bestemd voor iedereen die een directe relatie heeft met kinderen en volwassenen met een bijzondere kwetsbaarheid en voor leidinggevend, gedragsdeskundigen en behandelaars. Door dit bulletin aan hen door te sturen biedt u hen informatie die ze in hun werk kunnen gebruiken. Bedankt daarvoor
Pouwel van de Siepkamp

Agenda

Symposium gentle teaching op Leekerweide: vrijdag 30 maart

Basicursus voor individuele deelnemers: 3 april, 17 april, 15 mei en 29 mei.

Netwerkbijeenkomst gedragsdeskundigen: woensdag 11 april

Netwerkbijeenkomst leidinggevend: woensdag 4 april

Internationale conferentie gentle teaching: Denemarken 25-27 september

Bezoek voor meer informatie en voor aanmelding de website www.gentlelearning.nl

Er zijn nog plaatsen beschikbaar bij de basicursus. Aanmelden is dus nog mogelijk

---

Voorlopig zal in ieder @bulletin een aspect van de cultuur van hoop, de grondhouding in de begeleiding, beschreven worden.

Cultuur van hoop: Gentle taalgebruik.

We realiseren het ons vaak niet, maar de manier waarop we praten over cliënten heeft een sterke invloed op wat we voelen ten aanzien van een cliënt en hoe we ons ten opzichte van hem gedragen. In de cultuur van hoop streven we er daarom naar bewust negatief en stigmatiserend taalgebruik te vermijden.

Wat zijn voorbeelden van taal die we willen vermijden?

Hij is een autist, of ik werk vandaag op de autistengroep. Met dit soort taalgebruik gaan we eraan voorbij dat we te maken hebben met **mensen**, die zelf problemen ervaren als gevolg van het autisme waar ze last van hebben. We kijken vooral naar de diagnose, en hebben de neiging ze als 'groep' te gaan zien en vanuit de diagnose te gaan behandelen.

Andere vormen van taalgebruik gaan nog verder in het wegzetten van mensen:

- *hij was weer flink bezig vanmorgen*
- *hij is constant bezig te grenzen op te zoeken*
- *hij is bewust bezig ons op de kast je jagen*
- *hij is de hele dag aan het claimen*
- *hij weet precies wat hij doet*

Als dit soort formuleringen suggereren een soort kwade intentie van de cliënt, terwijl, als we goed kijken naar zijn mogelijkheden, we heel goed weten dat hij niet kan helpen dat hij doet wat hij

doet. Het gedrag ziet er soms wel doelgericht en weloverwogen uit, maar feitelijk is het een uiting van een combinatie van stress en het onvermogen hier zelf een andere wending aan te geven. Het ogenschijnlijk gerichte in het gedrag is niet meer dan een gevolg van geconditioneerde leerervaringen uit het verleden. Er zit geen bewuste keuze of strategie achter.

Deze negatieve manier van praten over de cliënt veroorzaakt echter wel veel van onze irritatie, angst of gevoelens van onmacht, die we vervolgens afwentelen op de cliënt door het gedrag te willen beheersen in plaats van hem te ondersteunen in het omgaan met de stress die hij ervaart. Ga voor jezelf en je eigen team eens na welke vormen van negatief of stigmatiserend taalgebruik bij jullie voorkomt, en kijk eens hoe je op een positieve manier kunt formuleren wat er in de cliënt omgaat.

Onderzoek model levenskwaliteit

In de vorige bulletins is al aangekondigd dat we bezig zijn met een onderzoek naar de bruikbaarheid van het levenskwaliteitmodel dat binnen gentle teaching ontwikkeld is. We hebben al een aantal mensen dat meewerkt aan dit onderzoek, maar er is nog behoefte aan meer deelnemers. Deze medewerking bestaat uit het twee maal invullen van een vragenlijst. Dit kost per keer ongeveer 15 minuten. Meer informatie en aanmelden om mee te doen via de website www.gentleteaching.nl

---

Symposium Gentle Teaching 30 maart

Lokatie: P3, Purmerend

Op 30 maart organiseert Leekerweide een eendaags symposium over gentle teaching. John McGee, de grondlegger van gentle teaching, zal dit dag twee lezingen houden. Daarnaast zijn er zes workshops die bezocht kunnen worden. Deze worden verzorgd door Pouwel van de Siepkamp (onderwerp: Visie en methodiek van gentle teaching), Karel de Korte uit België (onderwerp: Het Emancipatorisch Kader) en sprekers met veel praktijkervaring vanuit SEIN, Leekerweide en de Prinsenstichting.

Zie de bijlage voor meer informatie.

Evidence based

Overheden en zorgkantoren vragen steeds meer *evidence based* begeleidingsmethodieken. Dat wil zeggen dat op basis van onderzoeken is aangetoond dat de methodiek tot resultaten leidt. Dat klinkt aardig, maar er kunnen wel kanttekeningen bij geplaatst worden.

De eerste is de vraag waarom de overheden dit willen. Als er financiële bedoelingen achter zitten, kan dit tot gevolg hebben dat het belang van de cliënt niet meer centraal staat in de methodiek, maar een beperking van de inzet van menskracht of andere middelen. Efficiënt werken is natuurlijk prima, maar het mag geen doel op zich worden.

Maar ook als de intentie om te vragen om *evidence based* methodieken gericht is op het welzijn van de cliënten, kunnen er risico's om de hoek komen. Want als je wilt bewijzen dat iets werkt, moet je natuurlijk goed aangeven wat je wilt bereiken. En om het meerbaar te maken moet het ook nog eens concreet zijn; de bekende discussie over SMART geformuleerde doelen. Hiermee wordt het risico vergroot dat het bij het formuleren van doelen vooral kan gaan om het veranderen van het gedrag van mensen; dat is zichtbaar en meetbaar.

Bij gentle teaching is het veranderen van het gedrag echter niet het primaire doel. Het primaire doel is om een relatie te ontwikkelen waardoor we mensen gerust kunnen stellen en kunnen ondersteunen als ze stress ervaren, en ons doel is om hen gelukkiger te maken. Dat hierdoor vaak *ongewenst* gedrag vermindert, is een gevolg van wat we willen bereiken, en niet een doel op zich. Onze doelen zijn misschien minder gemakkelijk SMART te formuleren, maar daardoor niet minder essentieel voor het welzijn van de cliënt.

Een tweede risico is dat essentiële waarden uit het zicht kunnen raken. Als vermindering van agressie het doel van een methodiek is, is het gemakkelijk te bewijzen dat het werkt als je iemand voldoende medicatie geeft om het suf te krijgen, of als je hem in een eigen kamer laat verblijven en alleen op gezette tijden en onder begeleiding er uit haalt. Het is misschien een wat overtrokken voorbeeld, maar als een methodiek vooral een beheersmatig karakter heeft, is dat moeilijk te rijmen met de waarden van gentle teaching.

Behalve de vraag of een methode *evidence based* is, zou dan ook eerst gekeken moeten worden of de methodiek voldoet aan een aantal elementaire waarden. Vanuit gentle teaching zouden dit onder andere zijn:

- er worden geen handelingen verricht die door de cliënt als overheersend of onveilig kunnen worden ervaren
- het krijgen van hulp of van dingen die de cliënt graag heeft, wordt niet afhankelijk gemaakt van zijn gedrag
- er worden geen maatregelen getroffen waardoor de client zijn leven grotendeels in afzondering van anderen doorbrengt
- er wordt geen medicatie toegediend die ertoe leidt dat de cliënt niet meer in staat is zijn eigen kwaliteiten in de zetten en te ontwikkelen

---

Voor meer informatie over gentle teaching of voor contactgegevens kun je een bezoek brengen aan de website www.gentlelearning.nl of een mail sturen naar info@gentlelearning.nl

Als je zelf een bijdrage wilt leveren aan een volgend @ bulletin, ben je van harte welkom